

ПРЕДЛОГ ЗА ГРБ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Јован Јоновски

Во 2009 година беше отстранета црвената ѕвезда-петокрака од грбот на Република Македонија како привремено решение. На седница на Владата на 5 декември 2014 година беше усвоен предлог за грб на Република Македонија, базиран на хералдичкото наследство на Македонија. Се отвори јавна дебата на Филозофскиот факултет, во Институтот за национална историја, како и во Центарот за духовна култура на Албанците. Во дискусиите беше изложено дека црвениот лав на златно поле е елемент што е длабоко всаден во културата на граѓаните на Македонија. Предлогот требаше да влезе во собраниска процедура, а за негово изгласување е потребно двотретинско мнозинство.

Образложението истакнуваше дека грбот на Република Македонија е дизајниран според грбот на Советскиот Сојуз, од којшто произлегоа дизајните на грбовите (амблемите) на сите Советски републики, Југославија со своите републики, земјите од источниот блок и други земји со социјалистичко уредување како Ангола и Северна Кореја.

Отстранувањето на црвената петокрака воопшто не го промени социјалистичкиот изглед на грбот, туку незначително го измени. Претставата за социјалистичка земја воопшто не одговара на реалноста.

Хералдичките грбови се безвременски културолошки симболи за идентификација. Тие ги сплотуваат сите заедници и поединци во државната традиција. Скоро сите европски земји денес поседуваат хералдички државен грб. Дури и земјите од поранешниот источен блок, со настапувањето на демократските процеси, се навратија на своите историски грбови. Македонија, заедно со Белорусија се последните две земји во Европа што сè уште го користат амблемот во стилот на советската амблематика.

Од друга страна, Македонија е една од малкуте земји во Европа, којашто има конзистентен симбол што недвосмислено се провлекува

PROPOSAL FOR THE ARMS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Jovan Jonovski

IN 2009 the red five pointed star was removed off the Coat of Arms of the Republic of Macedonia as a temporary solution. At a meeting of the Government on December 5, 2014 a proposal for the Coat of Arms the Republic of Macedonia, based on the heraldic heritage of Macedonia, was adopted. An open public debate followed at the Faculty of Philosophy; at the Institute of National History; and at the Center for Spiritual Culture of Albanians. In the discussions it was exposed that the red lion on a gold shield is an element which is deeply rooted in the culture of the citizens of Macedonia. The proposal was to enter the parliamentary procedure, for which a two-thirds majority vote is necessary.

The government press statement says that "the current Coat of Arms of the Republic of Macedonia as a whole is designed according to the Coat of Arms of the Soviet Union, according to which arms of all Soviet republics, Yugoslavia with its republics and other countries of the Eastern bloc and other socialist countries were designed, such as Angola and North Korea.

The removal the red star in 2009 did not change the socialist appearance of the Coat of Arms, but slightly amended it. The image of a socialist country does not match the reality.

Heraldic Coats of Arms are timeless symbols of cultural identification. They unite all communities and individuals in the state tradition. Almost all European countries today possess Heraldic Coat of Arms. Even the countries of the former Eastern bloc with the advent of democratic processes turned back to their historical Coat of Arms. Macedonia together with Belarus are one of the last two countries in Europe that still use the emblem in the style of the Soviet emblematics.

On the other hand, Macedonia is one of the few countries in Europe that has a consistent

низ историјата, и којшто очигледно ги поврзува заедниците што живеат во земјата и се прифатливи за нив.

Предлогот за грб на Република Македонија е базиран на традицијата на грбови, поврзани со Македонија, почнувајќи од илустрациите на Вилем Верланд (+1481 год.) и грбовникот на Жером де Бара од 1581 год., кој преку Стематографиите на Витезовиќ (1694 год.) и Жефаровиќ (1741 год.), ќе стане и земски грб на Македонија.

Блазонот на овој грб гласи: На златно-жолто поле разгневен црвен лав. Штитот е крунисан со златно-жолта градобранска круна со пет кули, поставени на златна дијадема, украсена со рубини и бисери од Македонија.

Градобранската круна на грбот го претставува републиканското уредување на државата. Кулите на круната претставуваат графички израз на бројот пет, којшто пак е симбол на државноста. Со тоа се цели да се истакне и прикаже суверенитетот и интегритетот на државата. Рубинот и бисерот се симболи со коишто се поврзува државата со земјата како природно тло.

Ваквиот предлог е во согласност со историските факти, а воедно одговара на народната перцепција од преродбеничко време. Лавот како симбол може да биде обединувачки на сите заедници и граѓани, како што е тоа докажано и во низа европски земји. Лавот е несомнено симбол и на Македонците, Албанците и другите заедници во Македонија, којшто претставува и земски симбол на земјата, територијата, државата.

Затоа, црвениот лав на златно поле е најдобар хералдички симбол, којшто има своја традиција, но и сегашност и иднина, промовирајќи заедништво и врзувајќи се за симбол што не носи никаква поделба по ниту една основа во себе, туку напротив создава единство на сите кои живеат на овие простори.

Македонското хералдичко здружение смета дека овој предлог е хералдички и дека е базиран на македонското хералдичко наследство, и претставува добар предлог за Грб на Република Македонија. До затворањето на овој број, предлогот сè уште не се најде во собраниска процедура. ■

symbol that unquestionably runs through its entire history, and which evidently connects the communities living in the country and are acceptable to them.

The proposal for the Coat of Arms of the Republic of Macedonia is based on the tradition of the Coats of Arms related to Macedonia, ranging from illustrations of Willem Verland (+1481) and the Roll of Arms of Jerome de Bara of 1581, which through the Stemmato-graphy of Vitezovic (1694) and Zhefarovic (1741) will become Arms of Macedonia.

The blazon on the Coat of Arms reads: Or, lion Gules. The shield is crowned with a golden mural crown with five towers placed on a gold diadem decorated with rubies and pearls from Macedonia.

The mural crown signifies the republican system of the country. The towers of the crown represent the graphic expression of the number five, which is a symbol of statehood. This aims to highlight and display the sovereignty and the integrity of the state. Rubies and pearls are symbols that connect the state with the country as a natural soil.

This proposal is consistent with the historical facts, and also responds to people's perception of national revival period. The lion as a symbol can be unifying of all communities and citizens, as is proven in various European countries. The lion is undoubtedly a symbol of Macedonians, Albanians and other ethnic communities in Macedonia and represents an earthly symbol of the country, territory, state.

Therefore, the red lion on a gold shield is the best heraldic symbol that has its own traditions, as well as present and future in a European Macedonia, whose adoption promotes unity and is a symbol that bears no division on any grounds in itself, but rather it creates unity of all who live in this region."

The Macedonian Heraldry Society believes that this proposal is heraldic and that it is a good proposal for the Coat of Arms of the Republic of Macedonia. Until the closure of this issue the proposal has not yet entered parliamentary procedure. ■